

TÜRKİYE

KENYA

TİCARET HEYETİ PROGRAMI

29 OCAK-1 ŞUBAT 2019, NAIROBİ

Afrika kıtası ile ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi ve çeşitlendirilmesi misyonu ile faaliyetlerini yürüten DEİK/Türkiye-Afrika İş Konseyleri, Afrika ülkelerine yönelik olarak ticaret heyeti programları düzenlemektedir. Bu çerçevede, hali hazırda 44 ülkede bulunan Türkiye-Afrika İş Konseylerinden biri olan DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi tarafından, pazar potansiyelinin ve projelerin tespiti, ticari ilişkilerin çeşitlendirilmesi, yeni iş ve yatırım imkânlarının oluşturulması amacıyla 29 Ocak-1 Şubat 2019 tarihleri arasında Kenya'ya yönelik bir özel sektör programı düzenlemiştir.

Nairobi şehrini kapsayan ziyarette; Kenya-Türkiye İş Forumu, Türkiye-Kenya İş Konseyi Ortak Toplantısı, ikili iş görüşmeleri ve kurum ziyaretleri gerçekleştirildi.

KENYA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

30 OCAK 2019, NAIROBİ

DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi, Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (KNCCI) ve T.C. Nairobi Ticaret Müşavirliği iş birliğinde düzenlenen Kenya-Türkiye İş Forumu 30 Ocak 2019 Çarşamba günü InterContinental Hotel Nairobi'de gerçekleştirildi. Türk tarafından 33, Kenya tarafından 200'e yakın firma temsilcisinin katılımı ile düzenlenen Forumun açış konuşmalarında T.C. Nairobi Büyükelçisi Sayın Ahmet Cemil Miroğlu, DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi Başkanı Sayın Kemal Koloğlu ve Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Sayın Kiprono Kittony yer aldı.

KENYA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi Başkanı Kemal Koloğlu açılış konuşmasında DEİK ve Türkiye-Kenya İş Konseyi'nin yapısı ve faaliyetleri hakkında bilgi verdi. Kenya'da Türk firmalarının varlığının artırılması amacıyla DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi'nin çalışmalarının hızla devam ettiğini belirten Koloğlu, Türkiye ve Kenya arasında özellikle enerji, sağlık, turizm, gıda işleme ve paketlenme, tarım, inşaat malzemeleri, medikal, savunma sanayi ve müteahhitlik sektörlerinde önemli iş birliği fırsatları olduğuna değindi.

Koloğlu, Kenya'nın öncülük ettiği Doğu Afrika'daki entegrasyon çabaları bölgede istikrarın sağlanması ve bölgenin zenginleşmesi için son derece anlamlı olduğunu söyledi. Kenya'yı merkez alarak Doğu Afrika pazarında ticaret hacmimizin katlanmaması için hiçbir engelin olmadığını ifade eden Koloğlu, Kenya'nın Türkiye'nin Afrika açılımında en öncelikli kilit ülke ve ortak olarak değerlendirildiğini, 2030 yılına kadar hem halkın gelir seviyesini yükseltmeyi hem de Türk sanayisinin bir dönem geçirdiğine benzer bir transformasyonu gerçekleştirmeyi hedefleyen Kenya'nın Türk firmaları için önemli fırsatlar sunduğunu ve Kenya'da yatırım yapacak bir Türk sanayicinin orada ürettiği malları rahatlıkla lojistik ve gümrük avantajlarından faydalanarak bölge ülkelerine pazarlayabileceğini ifade etti. Koloğlu, küresel müteahhitlik piyasasında Çin'den sonra dünya ikincisi olan ve bugüne kadar 108 ülkede 324,5 milyar dolar değerinde 8.730 proje üstlenen Türk müteahhitlik şirketleri Kenya'nın ihtiyacı olan ulaştırma, altyapı ve konut projelerini hayata geçirmeye hazır olduğunu sözlerine ekledi.

KENYA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (KNCCI) Başkanı Kiprono Kittony ise, iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin çok eskiye dayandığını belirterek, mevcut ilişkilerin daha da ileri seviyeye çıkarılması için İş Konseyi olarak yoğun çalışmalar yaptıklarını ifade etti. Kittony, Kenya'nın Türkiye'yi büyük ölçekli çay, kahve ve çiçek ithalatçısı olarak gördüğünü; ancak bu ürünlerin çeşitlenebileceğini ve Türk yatırımları için elverişli bir ortam olduğunu belirtti.

2017 yılında Türkiye'nin Kenya'dan 637 milyon Kenya Şilini değerinde çay ithal ettiğini ifade eden Kittony, bu rakamın toplam ihracatın yüzde 57'sini oluşturduğunu söyledi. Kenya'nın ise Türkiye'den ithal ettiği en önemli ürünün gübre olduğunu ve mevcut rakamların toplam ithalatın yüzde 20'sini oluşturduğunu belirten Kittony, bu rakamların üstüne çıkabilmek ve ürün çeşitliliğini sağlamak adına mevcut ikili ticari ve ekonomik iş birliği anlaşmalarının yenilenmesi gerektiğini ifade etti. Kenya'nın 2030 kalkınma planı çerçevesinde üretim sanayi, gıda güvenliği, sağlık hizmetleri ve uygun fiyatlı konut alanlarına öncelik verdiklerini söyleyen Kittony, bu alanlarda yapılacak Türk yatırımlarının Türkiye ve Kenya arasındaki 169 milyon dolara ulaşan ticaret hacmini arttıracığını ve iki ülke Cumhurbaşkanı tarafından hedef olarak konulan arasında 1 milyar dolara çok rahat ulaşabileceklerini ifade etti.

KENYA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

T.C. Nairobi Büyükelçisi Sayın Ahmet Cemil Miroğlu ise konuşmasına, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)'na ve Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (KNCCI)'na teşekkür ederek başladı. Kenya'nın Doğu Afrika'daki önemine dikkat çeken Büyükelçi, Türkiye ile Kenya arasında çeşitli uluslararası ve bölgesel konularda yakın diyalog ve iş birliğinin sürdürüldüğünü belirtti. Türk firmalarının Kenya'da **"kazan-kazan"** ilkesi ile yatırım yaptığını belirten Büyükelçi, anılan yatırımlarda Kenya'nın **"2030 vizyonu-Big Four"** planının etkisinin büyük olduğunu belirtti.

Kenya'da Türkiye ve Türk ürünleri için olumlu bir algı olduğunu belirten Büyükelçi, ancak Türkiye'nin tekstil ve inşaat malzemeleri sektörleri dışındaki kabiliyetlerinin Kenya'da tam anlamıyla bilinmediğini de ifade etti. Büyükelçi, bu olumlu havanın Türk firmaları tarafından işbirliklerine dönüştürülmesi ve ikili ticarete konu ürünlerin çeşitlendirilmesi için Kenya'yı yakından tanıma konusunda çalışmalar yapılmasının gerektiğini vurguladı. Büyükelçi, bu bağlamda, İş Konseyinin bugün gerçekleştirdiği forumun önemli olduğunu ifade etti.

KENYA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

Büyükelçi Miroğlu, Türk müteahhitlik firmalarının Kenya'da 2018 yılı itibariyle toplam 377 milyon dolar değerinde 11 proje gerçekleştirdiğini ve son dönemde sağlık, eğitim, gıda, tarım ve hayvancılık başta olmak üzere muhtelif alanlarda yapılan projelerle Türkiye'nin Kenya'nın önemli bir kalkınma ortağı haline gelmeye başladığını söyledi.

2017 yılında Türkiye ile Kenya arasında diplomatik ilişkilerin tesisinin 50'nci yıldönümünün kutlandığını belirten Büyükelçi, 2018 yılında ise Kenya'da Türk Büyükelçiliğinin açılışının 50'nci yıldönümünün kutlandığını söyledi. Bu bağlamda, Büyükelçi Miroğlu, *"Türkiye'nin Afrika kıtasında yerleşik en eski Büyükelçiliklerinden biri olarak, Kenya ile her alanda gelişmekte olan ilişkilerimizi daha ileri seviyelere taşıyabilmek ve halklarımız arasındaki dostluğu daha da pekiştirebilmek için her tür gayreti sarfetmeye ve özel sektör temsilcilerine destek vermeye devam edeceğiz"* dedi.

KENYA-TÜRKİYE İŞ FORUMU

Kenya-Türkiye İş Forumu'nda devamla, Türkiye'den gelen heyeti Kenya'da mevcut yatırım fırsatlarına ilişkin bilgilendirmek amacıyla Kenya Yatırım Ajansı (KENINVEST), ekonomik kalkınma için **“The Big Four”** planı kapsamındaki uygun fiyatlı konuta ilişkin Kenya İskân Bakanlığı İskân ve Kentsel Gelişim Dairesi, Kenya'da ticaret, proje ve altyapı finansmanına ilişkin Ticaret ve Kalkınma Bankası (TDB) ve yatırım ve ticari kredi sigortaları hakkında Afrika Ticari Sigorta Acentesi (ATI-ACA) tarafından sunumlar gerçekleştirildi.

Bahse konu forum ikili iş görüşmeleri akabinde sona erdi. Toplamda yaklaşık 297 iş görüşmesinin yapıldığı toplantı akabinde firmalar saha ziyaretlerinde bulundular.

Forum'a katılım gösteren Kenyalı firmaların listesi ve Forum çervesinde yapılan sunumlar <http://www.deik.org.tr/contents-fileaction-18431> bağlantısında yer almaktadır.

T.C. NAIROBİ BÜYÜKELÇİLİĞİ RESEPSİYONU

30 OCAK 2019, NAIROBİ

DEİK Heyeti'nin Kenya ziyareti vesilesi ile T.C. Nairobi Büyükelçisi Ahmet Cemil Miroğlu ev sahipliğinde Büyükelçilik Rezidansı'nda bir resepsiyon gerçekleştirildi.

T.C. Nairobi Büyükelçisi Ahmet Cemil Miroğlu yapmış olduğu konuşmada, Kenya ve Türkiye arasındaki ticari ilişkilerin geliştirilmesinde iş insanlarının desteğine ihtiyaç duyulduğunun altını çizdi. Kenya'ya gerçekleştirilen ziyaretin sonucunda yeni işbirliklerinin geliştirilmesi temennisi ile konuşmasını tamamladı.

KENYA ÜRETİCİLER DERNEĞİ (KAM) İLE GÖRÜŞME

31 OCAK 2019, NAİROBİ

Kenya Üreticiler Derneği (KAM) CEO'su Phyllis Wakaiga sahipliğinde DEİK İş Heyeti'nin katılımı ile Kenya'da mevcut projelere ve yatırımlara ilişkin görüşme gerçekleştirildi.

Bahse konu görüşme, katılımcıların tanıtımı ve firmalarının faaliyetlerine ilişkin bilgi vererek devam etti. Anılan görüşmede, Türkiye ve Kenya arasında iş birliğinin artırılması gerektiği belirtildi. Ayrıca, yiyecek ve içecek, tekstil, enerji gibi sektörlerin öncelikle olduğu Kenya Üreticiler Derneği tarafından belirtildi. İhtiyaçlar ve talepler doğrultusunda öncelikli sektörler belirlenmesinin önemine değinildi.

Türkiye'nin üretim sektöründe deneyiminin çok fazla olduğu ve bu sebeple Kenya ile iş birliğinin yapılabileceği belirtildi.

KENYA ÖZEL SEKTÖR BİRLİĞİ (KEPSA) İLE GÖRÜŞME

31 OCAK 2019, NAİROBİ

DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi Başkanı Kemal Koloğlu'nun katılımı Kenya Özel Sektörler Birliği (KEPSA)'da görüşme gerçekleştirildi. Anılan görüşme çerçevesinde öncelikli sektörlerin belirlenmesi hususuna değinildi. Bahse konu sektörlerin belirlenmesinin akabinde DEİK ve KEPSA olarak ortak faaliyet düzenlenmesinin hedeflendiği belirtildi.

NAİROBİ ULUSAL PARKI BUSH AKŞAM YEMEĞİ

31 OCAK 2019, NAİROBİ

DEİK Heyeti'nin Kenya ziyareti vesilesi ile Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (KNNCI) ev sahipliğinde Nairobi Ulusal Parkı'nda bir networking yemeği gerçekleştirildi. Anılan yemeğe, DEİK/Türkiye-Kenya İş Konseyi Başkanı Kemal Koloğlu, Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Kiprono Kittony, T.C. Nairobi Büyükelçisi Ahmet Cemil Miroğlu, Kenya Wildlife Service Müdürü ve heyet katılımcıları katılım gösterdi. Bahse konu yemek, açılış konuşmaları ve hediye takdiminin akabinde son buldu.

TÜRKİYE-KENYA TİCARET RAKAMLARI

Türkiye ile Kenya arasında ticaret dengesi ülkemiz lehinedir. İkili ticaretimiz fasıllar itibariyle ele alındığında, ihracatımızın daha çok sanayi ürünlerinden teşekkül ettiğini, ithalatımızın ise, yağlı tohumlar gibi üretiminde geleneksel olarak açık verdiğimiz ve gıda sanayimizin ihtiyaç duyduğu ürün gruplarından oluştuğu görülmektedir. Deri sanayimizin ihtiyacı olan ham postlar ve derilerin yanı sıra, kahve ve kimi minerallerin çok ciddi meblağlarda olmayan miktarlarda bu ülkeden karşılandığı görülmektedir.

İTHALAT

Kenya'ya ihracatımızda başlıca ürünlerin ise yıllar itibarıyla kısmi değişiklik göstermekle beraber hijyenik eşya, oto yedek parçaları, traktör, buğday unu, elektrikli su ısıtıcıları ve demir-çelik çubuk gibi ürünlerden oluşmaktadır.

TÜRKİYE-KENYA TİCARET RAKAMLARI

İHRACAT

Kenya'nın genel olarak ihrac ürünleri çeşidi sınırlı olup, Türkiye'nin Kenya'dan ithalatında başlıca ürünler tohum, çay, sığır derisi ve kesme çiçektir.

Türkiye-Kenya ilişkileri, Kenya'nın 1963 yılında bağımsızlığını kazandığı günden bu yana her geçen gün gelişen bir seyir izlemiş, ülkemizin Nairobi Büyükelçiliği 1968 yılında faaliyete geçmiştir. Kenya da, 2012 yılında Ankara'da Büyükelçilik açmıştır.

Türkiye Bursları kapsamında Kenyalı öğrencilere her yıl yüksek öğrenim bursları tahsis edilmektedir. Türkiye Bursları kapsamında, 2015-2016 eğitim-öğretim yılı için 35, 2016-2017 akademik yılında ise 43 Kenyalı öğrenciye burs tahsis edilmiştir. Tahsis edilen burs sayısı 2017-2018 eğitim öğretim yılında 7 olmuştur.

KENYA CUMHURİYETİ

Başkent	Nairobi
Önemli Şehirler	Mombasa, Nakuru, Eldoret, Kisumu, Thika
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Cumhurbaşkanı	Uhuru Kenyatta
Bağımsızlık	1963 Birleşik Krallık
Konuşulan Diller	Svahili ve İngilizce
Nüfus	45,846,000
Nüfus Artış Hızı	%2,7
Ortalama Yaşam Süresi	61.1
Yüzölçümü	569,250 km ²
Dini	%45 Protestan, %33 Roman Katolik, %10 Müslüman, %10 Yerel dinler
Para Birimi	Kenya Şilini
GSYİH (milyar \$)	75,1 Milyar Dolar (2017)
GSYİH Sektörel Dağılım	Tarım 25& Sanayi 15 Hizmetler 65% (2017, Tahmini)
Kişi Başı GSYİH (\$)	1.650 (2017, Tahmini)
Reel GSYİH Büyüme (%)	4.9 (2017, Tahmini)
Tüketici Fiyat Enflasyonu	%6,0 (2017)
İşsizlik Oranı (%)	9,2 (2017)

KENYA CUMHURİYETİ

- Kenya; kuzeyde Etiyopya, kuzeybatıda Sudan, batıda Uganda, güneyde Tanzanya ve kuzeydoğuda Somali ile komşudur. Komşu ülkeler ile sınır uzunlukları; Etiyopya 861 km, Somali 682 km, Sudan 232 km, Tanzanya 769 km ve Uganda 933 km şeklindedir. Doğusundan Hint Okyanusu ile denize çıkışı vardır.
- Üyesi olduğu uluslararası kuruluşlar; Afrika Birliği (AU), Doğu Afrika Topluluğu (EAC), Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA), Kalkınmada Hükümetler Arası Otorite (IGAD), Cotonou Konvansiyonu'dur.
- Kenya, Doğu Afrika'daki en büyük ekonomidir. Kenya bölge içi rekabet ile karşı karşıyadır, bu rekabet son yıllarda önemli ölçüde ekonomik büyüme gösteren Uganda ile piyasa ekonomisi yolunda ekonomik reformlara imza atan Tanzanya'dan kaynaklanmaktadır. Doğu Afrika Topluluğu (EAC) üyesi bu üç ülke 1 Ocak 2005 tarihli gümrük birliği sonucunda birbirlerine her geçen gün daha da bağımlı hale gelmektedir.
- Tarım sektörü GSYİH'nın yaklaşık % 25'ini' oluşturmaktadır. Tarım doğrudan ve dolaylı olarak istihdamı sağlamaktadır. Kenya'nın verimli tarım alanları ülkenin orta ve batı kısmında yer almaktadır. Hayvancılık ise ülkenin yarı kurak kuzey ve doğu bölgelerinde yoğunlaşmıştır.

KENYA CUMHURİYETİ

- Ülkede GSYİH içinde sanayinin payı %15 ve hizmetlerin payı ise %65 civarında gerçekleşmektedir. Ülkenin ekonomik yapısında hizmetlerin payının diğer bölge ülkelere kıyasla yüksek olmasında, diğer Afrika ülkelerinin tersine doğal zenginlikleri arasında madenlerden ziyade verimli toprakların bulunması ve turizm sektörünün canlı olması önemli rol oynamaktadır. Hizmetler sektöründe iletişim, bankacılık ve turizm sektörleri ön plana çıkmaktadır. Ticaret ve taşımacılık da yine hizmetler sektörüne katkı sağlayan önemli alt sektörlerdir.
- Sanayileşme ülkenin önemli hedeflerinden birisi olmakla birlikte, bağımsızlığın kazanılmasından bu güne dek bu alanda önemli bir ilerleme sağlanamamıştır. Enerji ve su sektörlerinin GSYİH'daki payı %4, madencilik sektörünün GSYİH'daki payı ise %0,5 oranındadır. Sanayi sektörü üç büyük kent olan Nairobi, Mombasa ve Kisumu'da yoğunlaşmıştır. İmalat sanayinde değirmencilik, bira üretimi, süt ve şeker rafinasyonu gibi gıda işleme sanayi ön plandadır. Kenya Mombasa'da rafineri yoluyla petrol ürünleri üretmekte olup, önemli bir çimento üretim kapasitesine de sahiptir.

KENYA CUMHURİYETİ

İHRACAT

- Kenya'nın ihraç malları nispeten çeşitlilik arz etmekle birlikte, çay ve bahçe bitkileri en önemli ihraç kalemlerindedir. Diğer önemli ihraç malları ise hazır giyim, kahve, demir ve çelik, soda külü, balık, tütün ve petrol ürünleridir.
- ABD, Uganda, Hollanda, Zambiya ve Birleşik Krallık Kenya'nın en çok ihracat yaptığı ülkelerdir.
- Son on yılda ihracat içerisinde Afrika'nın payının artması Doğu ve Güney Afrika Ülkeleri Ortak Pazarı (Comesa) ve Doğu Afrika Topluluğu'nun (EAC) üyeleri (Kenya, Uganda, Tanzanya, Ruanda, Burundi) arasında ticaretin arttığını göstermektedir. Tanzanya ve Uganda'nın da üyesi olduğu EAC en çok ihracat yapılan bölgedir.

KENYA CUMHURİYETİ

İTHALAT

- İthalatta başlıca ürünler; petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, palm yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş), kamış/şeker pancarı ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde), binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dahil), tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış).
- Kenya'nın ithalatında ilk üç sırada Çin, Hindistan ve Birleşik Arap Emirlikleri yer almakta; bu ülkeleri Suudi Arabistan, Japonya ve Güney Afrika Cumhuriyeti izlemektedir.

YATIRIM ORTAMI

2017 yılı Ağustos ayında yapılan genel seçimlerin Ekim’de tekrarlanması nedeniyle ülke, politik açıdan istikrarsız bir yıl geçirmiş, bununla birlikte politik gerilim seçim sonrasında giderek azalmış ve içinde bulunduğumuz yıl yatırım ortamı açısından çok daha elverişli bir hale gelmiştir. Kötü geçen 2017’nin etkileri takip eden yılda da hissedilmekle beraber, siyasi istikrar sağlanmıştır. Bir sonraki seçim dönemi olan 2022 yılına kadar bu ortamın sürdürüleceği düşünülmektedir. Hükümet 2017-2022 arası dönem için **“Big Four”** olarak adlandırdığı dört hedefin gerçekleştirilmesini gündeme almıştır. Bu hedeflerden ilki imalat sektöründe büyüme (halihazırda imalat sektörünün milli gelirden aldığı pay olan %9,2’nin en az %20 seviyesine yükseltilmesi), gıda güvenliği sağlanarak ülkede açlık ve kıtlığın tamamen sona erdirilmesi, sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve tüm nüfusun sosyal güvence altına alınması, konut açığının azaltılmasıdır (500 bin yeni, düşük maliyetli konut inşası ve vatandaşlara sunulması).

Kenya pazarında Türkiye menşeli ürünler yüksek kaliteli olarak algılanmaktadır. Bu önemli bir avantaj olsa da, ülke olarak Kenya’ya ihracatımız potansiyelimizin altındadır. Doğu Afrika Topluluğu ve Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı içi entegrasyon ve birçok uluslararası şirketin Kenya’yı, Doğu Afrika yönetim merkezi olarak tayin etmeleri, Kenya’nın yabancı yatırım çekmesini olumlu yönde etkilemektedir. Yabancı yatırımı caydıran unsurlar ulaşım altyapısındaki bozukluk ve nakliyat maliyet ve zorlukları, yüksek enerji maliyetleri, yüksek vergiler, yolsuzluk (Transparency International Corruption Perceptions Index 2018’de 180 ülke arasından 143. sırada), yabancı personel çalıştırma maliyetleridir. Buna ek olarak; işsizlik, terör ve siber saldırılar yatırım ortamını tehdit eden en büyük risk faktörleri olarak sıralanmaktadır (World Economic Forum, Regional Risks for Doing Business 2018).

YATIRIM ORTAMI

Gıda sektöründe makarna, un, domates salçası, bisküvi, kek, pasta ve içecek cinsi ürünlerin önemli potansiyel arz ettiği değerlendirilmektedir. Bu tip ürünler Kenya'ya çoğunlukla ithal olarak gelmekte ve pazarda oldukça yüksek fiyatlarla satılmaktadır. Bu doğrultuda Türk mallarının ciddi fiyat avantajına sahip olduğu düşünülmektedir. İnşaat malzemeleri, elektrikli makineler, tarım aletleri, otomotiv yedek parça, jeneratörler, soğutucular, kimyasal hammaddeler, makine, kozmetik, gübre, demir-çelik, tekstil ve hazır giyim, beyaz eşya gibi ürün gruplarında da fırsatlar mevcuttur.

Kenya nüfusunun önemli bir kısmının tarımla iştigal ediyor olması, ilgili sektörü önemli kılmaktadır. Ana kalemler çay, kesme çiçek ve kahve olmak üzere tarımsal ürün ihracatı Kenya'nın toplam ihracatının %65'inden daha fazlasını teşkil etmektedir. Diğer tarımsal ürünler tropik meyveler, mısır, şeker, bezelye, patates, sisal ve süpürge darısıdır. Ancak verimli topraklara karşın verimsiz tarım yöntemleri fiyatları yükseltmektedir. Eyaletler, tarım alanında istihdam yaratma amacıyla tarımsal arazileri ücretsiz veya çok düşük ücretlere kiralamaktadırlar. Bu itibarla, tarım arazilerinin kiralanarak ülkemizin ithalatına konu olan yağlı tohumlara ya da pamuk gibi endüstriyel tarım ürünlerine ilişkin yatırım yapılabileceği öngörülmektedir. Buna ek olarak, tarım sektöründe bölgesel satış merkezi de olabilecek traktör, tarım makineleri ve benzeri araçların üretiminin de potansiyel taşıdığı değerlendirilmektedir.

YATIRIM ORTAMI

İhracat işleme bölgelerinde (Export processing zones - EPZ) faaliyet gösteren işletmelere; 10 yıllık vergi muafiyeti, bu sürenin bitiminde 10 yıl boyunca sabit oran (%25) üzerinden vergiye tabi olmak, damga vergisi ve KDV muafiyeti, ara malı girdilerinde sınırlamaya gidilmemesi, belli başlı sanayi düzenlemelerinden ve lisans uygulamalarından muafiyet tanınması gibi yatırım teşvikleri sağlanmaktadır. İhracat işleme bölgelerinde faaliyet gösteren işletmelerin yıllık üretim miktarının %80'ini Doğu Afrika Topluluğu dışı bölgeye ihraç etmesi gerekmektedir.

Kenya ABD'nin AGOA Yasası (Africa Growth and Opportunity Act) kapsamında tekstil, dokuma, geleneksel el sanatları ürünlerini ABD pazarına gümrük vergisiz olarak ihraç edebilmektedir. İhracat işleme bölgelerinde üretilen konfeksiyon ürünleri ağırlıklı olarak ABD'ye ihraç edilmektedir. Bunlara ek olarak, **Big Four** hedefleri kapsamında da yatırımcılara çeşitli teşvikler sağlanmaya başlanmıştır.

FAYDALI ADRESLER

T.C. Nairobi Büyükelçiliği

- 👤 Büyükelçi: Sn. Ahmet Cemil Miroğlu
- 📍 30 Gigiri Road P.O. Box 64748 00620 Nairobi, Kenya
- ☎ 00 254 20 712 69 29
- @ embassy.nairobi@mfa.gov.tr

T.C. Nairobi Ticaret Müşavirliği

- 👤 Ticaret Müşaviri: Sn. Murat Can Kılınç
- 📍 30 Gigiri Road P.O. Box 64748 00620 Nairobi, Kenya
- ☎ 00 254 20 712 47 79
- @ nairobi@ekonomi.gov.tr

Kenya Ulusal Ticaret ve Sanayi Odası (KNCCI)

- 👤 Başkan: Sn. Kiprono Kittony
- 📍 Mariam Plaza, First Floor Suite 102 Nyerere Road, Opposite G4S
Likoni P.O. Box 90271-80100 Mombasa, Kenya
- ☎ 00 254 041 231 61 61
- @ info@kenyachamber.co.ke-tracyatchamber@gmail.com
- 🌐 <http://kenyachamber.co.ke>

FAYDALI ADRESLER

Kenya Üreticiler Derneği (KAM)

- CEO: Sn. Phyllis Wakiaga
- 15 Mwanzi Road opp West Gate Mall, Westlands, Nairobi, Kenya
- 00 254 072 220 13 68
- info@kam.co.ke; ceo@kam.co.ke; tobias.alando@kam.co.ke
- http://kam.co.ke

Kenya Özel Sektör Birliği (KEPSA)

- CEO: Carole Kariuki
- 5th Floor, Shelter Afrique Building, Mamlaka Rd.
P.O. Box 3556-00100 Nairobi, Kenya
- 00 254 20 273 03 71
- info@kepsa.or.ke
- https://kepsa.or.ke

Ticaret ve Kalkınma Bankası (TDB)

- Doğu Afrika Teminat Yöneticisi: Llyod Muposhi
- 197 Lenana Place, Lenana Road, P.O. Box 48596-00100 Nairobi, Kenya
- 00 254 73 219 20 00
- llyod.muposhi@tdbgroup.org
- www.tdbgroup.org

FAYDALI ADRESLER

Afrika Ticari Sigorta Acentesi (ATI-ACA)

- 👤 Sigorta Poliçesi Müdürü: Sn. John Lentaigne
- 📍 Kenya Re Towers, 5th Fl. Upperhill off Ragati Road
P.O. Box 10620 GPO 00100 Nairobi, Kenya
- ☎ 00 254 719 01 42 56
- @ john.lentaigne@ati-aca.org
- 🌐 www.ati-aca.org

B2B Consulting Kenya

- 👤 İkili İş Görüşmeleri Hizmetleri alınan Firma
- 👤 Etkinlik ve Ticaret Misyonları Müdürü: Sn. Obara Wycliff
- 📍 Bronze Hse. Marurui Lane, Garden Estate,
P.O. Box 9514-00200 Nairobi, Kenya
- ☎ 00 254 799 77 98 19
- @ events@b2bconsulting.co.ke; kwame@bsbconsulting.co.ke
- 🌐 https://b2bconsulting.co.ke

FAYDALI ADRESLER

Brogibro Safaris & Events Management Ltd.

Seyahat Acente Hizmetleri alınan Firma

- 👤 Direktör: Ruth Owino
- 📍 Commerce Hse. 6th Fl. Moi Av. P.O. Box 22315-00400 Nairobi, Kenya
- ☎ 00 254 20 260 35 82
- @ ruth@brogibrotours.co.ke
- 🌐 www.brogibrotours.co.ke

DEİK (Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu)

- 📍 River Plaza, Büyükdere Cad. Bahar Sok. No: 13/9-10 Levent 34394 İstanbul
- ☎ 0090 212 339 5070
- @ africa@deik.org.tr
- 🌐 www.deik.org.tr